

. Ποντιακὴ Λαογραφία 5-6-1965

. Σ Η Μ Α

Ο.- 'Αλησμόνητη ἡ ἰδιαίτερη πατρίδα τῶν προγόνων, ὁ Πόντος, τὴν ὑπενθυμίζουν κάθε φορά τὰ ποντιακὰ τραγούδια.- 'Επιμέλεια ἐμπομπῆς Στάθη Εὐσταθιάδου. Στὴ λύρα ὁ Γιωργούλης.

. τὸ σῆμα σβῆνει

Εἶναι νοσταλγικὰ τὰ ποντιακὰ τραγούδια στὸ σύνολό τους, γιατί καθένα ἀπὸ αὐτὰ θυμίζει τὴν πατρίδα, τὸν Πόντο, τὴν ἰδιαίτερη πατρίδα τῶν πατέρων μας. Τὰ ἀκριτικὰ ποντιακὰ ᾄσματα ὑπενθυμίζουν τὴν ἡρωικὴ ἀντίσταση τῶν ποντίων πολεμιστῶν στὶς ἐπάλξεις τοῦ ἔθνους. Τὰ τραγούδια τῆς ξενιτειᾶς ὑπενθυμίζουν κι' αὐτὰ τοὺς καιροὺς τοῦ μισμοῦ, ποὺ ἦταν μόνιμο χαρακτηριστικὸ τῆς ζωῆς τοῦ ποντιακοῦ λαοῦ. Μὰ καὶ τὰ τραγούδια τῆς ἀγάπης φέρνουν στὴ μνήμη τὴν ἰδιαίτερη πατρίδα τῶν προγόνων, τὸν Πόντο, γιατί θυμίζουν παλιούς ὁμορφους καιρούς, ὅπου ἡ ἀγάπη καὶ ὁ ἔρωτας τῶν παλληκαριῶν μὲ τὰ κορίτσια στὸν Πόντο ἀποτελοῦσαν μιὰ εἰλικρινῆ ἐκδήλωση τῆς ψυχῆς καὶ ἦταν εὐγενικὴ ἔξαρση τοῦ αἰσθηματος.

'Ας ἀρχίσουμε λοιπὸν τὸ πρόγραμμά μας μὲ ἓνα αἰσθηματικὸ ποντιακὸ τραγούδι, ποὺ ἀποκαλύπτει ὁλόκληρο τὸν ψυχικὸ κόσμο τοῦ λαοῦ μας. Φλογερὸ τὸ ἐρωτικὸ αἶσθημα, ἀληθινὸ. Καὶ ἡ πίστη σ' αὐτὸ ἀπόλυτη. - Τὸ χαμόμηλον, τὸ δέντρο ποὺ μαράθηκε, γιατί τὸ ἐρωτικὸ αἶσθημα δὲν δικαιώθηκε.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Καὶ τώρα ἓνας σκοπὸς, ποὺ θυμίζει περιοχὴ τοῦ Πόντου, ὅπου ἡ ἀξιοσύνη, ἡ ἐργατικὴ δύναμη καὶ τὸ δαιμόνιο τοῦ Ἕλληνα, ἐξαννάγκασαν τὸν κατακτητὴ νὰ παραχωρήσῃ προνόμια γιὰ αὐτοδιοίκηση, γιὰ ἐλεύθερη κἀπως ζωὴ. Εἶναι ἡ περιοχὴ 'Αργυρουπόλεως, Κιμισχανῶ, μὲ τὰ ξακουστὰ μεταλλεῖα. 'Η ἐκμετάλλευσή τους γινόταν ἀποικειστικὰ ἀπὸ Ἕλληνες τοῦ Πόντου. Μονάχα αὐτοὶ κατεῖχαν τὴν τέχνη τοῦ μεταλλουργοῦ καὶ τοῦ μεταλλωρύχου. Τὸ τραγούδι θυμίζει τὴν ἱστορία καὶ τὴν δόξα τοῦ ἔθνους, τὴν ἀξιοσύνη τοῦ λαοῦ μας, ποὺ καὶ ὅταν κατεκτᾶτο, νικοῦσε τὸν κατακτητὴ μὲ τὴν πνευματικὴ του ἀκτινοβολία.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Θὰ σᾶς μεταδώσωμε τώρα ποντιακὰ δίστιχα τῆς ξενιτειᾶς, ποὺ μᾶς ἔστειλεν ἡ 'Ελένη Καλατζῆ καὶ ἡ Πηνελόπη Μακρῆ ἀπὸ τὸ Βασιλούδι-Λαγναδᾶ, ποὺ βρίσκεται τώρα στὸ Βέλγιο.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Ἄρνόπο μ' ἐρωθύμεσα, στείλω σε χαιρετίας,
καί τόν Θεόν παρακαλῶ νά ἔης πάντα τήν ὕα σ'.

Ἄς ἔξερνα πουλόπο μου, σήν ξενητεῖαν πῶς εἶσαι,
ποῦ πορπατεῖς, ποῦ λάσκεισαι καί ντ' ἄγνα στρών' τς καί κεῖσαι.

Τρανόν γομάρ' ἡ ξενητεία, ἐτσιώκεφεν σ' ὦμια μ',
τ' ὁμούτια μ' ὄλια ἐκόπανε, ἐκάεν ἡ καρδιά μ'.

Ἀκούστε τώρα ἕνα σιοπό τῆς περιοχῆς Κάρς, ποῦ κυκλοφόρησε προσ-
φάτως σέ δίσκο. Τό ἀποδίδουν ὁ Χρῦσανθος τραγοῦδι καί ὁ Γιωργούλης
λύρα. Θά τό ἀκούσετε ἀπό τόν δίσκο.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

(Ὁ τίτλος τοῦ τραγουδιοῦ εἶναι - Μανίτσα μ').

Συνεχίζουμε τό πρόγραμμά μας μέ ἕνα τραγοῦδι τῆς χιλιотραγουδι-
σμένης Κρώμνης.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Ποντιακά δίστιχα τῆς ἀγάπης.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Πρὶν κλείσωμε τήν ἐμπομπή μας, σᾶς ἀνακοινώνωμε ὅτι ὁ ποντια-
κός θίασος Θεσ/νίκης δίδει ἀπόψε στίς 8 ἡ ὥρα στό χωριό Νέα Ζωή -
Θεσ/νίκης ποντιακὴν παράστασιν μέ τό ἔργον " Ὁ Φίλπον " τοῦ Στάθη
Εὐσταθιάδη. Σκηνοθεσία Μιχάλη Κυνηγόπουλου. Τραγοῦδι Χρῦσανθος, λύρα
Γιωργούλης. Ἀπόψε στή Νέα Ζωή. *Πῶς πορπατεῖς σέ Κίχλις μέ τό
ἴδιο ἔργο.*

. Σ Η Μ Α

Ἡ ἐμπομπή μας τελεῖωσε. Κοντᾶ σας καί πάλι τό ἐρχόμενο Σάββατο,
αὐτῇ τήν ὥρα. Ἐπιμέλεια ἐμπομπῆς Στάθη Εὐσταθιάδη. Στή λύρα ὁ Γιωρ-
γούλης.

. τό σῆμα σβήνει